

DIVADLO NA ZÁBRADLÍ

Rozhovor s režisérem Janem Fričem

Havel Na zábradlí, to je docela kontroverzní téma... nebo ne?

Když se to řekne takhle zkratkovitě, tak to tak opravdu zní. Myslím si ale, že je to potřeba brát z druhého konce, totiž, kde jinde uvést inscenaci o Havlovi, než právě zde. Hrozí samozřejmě kontroverzní přijetí, a k tomu bych se chtěl vyjádřit. Naše lehká kabaretní forma má být svéráznou poctou tomuto absurdnímu dramatikovi a politikovi. Dotýkáme se sice i kontroverzních detailů z jeho života, ale měl by to být pouze úsměvný komentář těchto skutečností, žádná polemika. Smysl pro ironii, smysl pro to udělat si ze sebe legraci byl Havlovi vlastní, a snažíme se s tímto pracovat. Vzpomeňme například na poslední, „vodnický“ záběr ve filmu Odcházení. No a v podstatě na celý tento film.

Miloš Orson Štědroň hru koncipuje jako natáčení filmu, díky tomu se dá hrát s faktem divadla na divadle, Jiří Suk ve své knize o Václavu Havlovi píše, že Havel je problém především interpretační. Jaká je vaše interpretace?

Základní rámec Štědroňova libreta je vybudován na postavě Miloše Havla, Václavova strýce, špičkového filmového producenta z éry předválečného barrandovského filmu. Přímou ve hře Václav říká: „Kdyby nepřišel únor 48, nestal bych se dramatikem ani spisovatelem“. Pod čarou dodáváme, že bychom jej dost možná potkali u filmu. Vždyť poslední jeho dílo je film – Odcházení. Optika natáčení, „show“ jako odnož celoživotní „veřejnosti“ vlastního života tak do tématu zapadá. Václav Havel byl celý život sledován, jak tajnými službami, tak posléze ochrankou, ale také médii. A i dnes je tak trochu „veřejným majetkem“, legendou, ke které má mnoho lidí intimní vztah, pokládá ho za sebe. Fráze o svědomí národa a tak. Tohle „zbožštění“ se právě inscenace Velvet Havel snaží ironicky komentovat, možná s ním i polemizovat.

Ve filmu Občan Havel o sobě VH říká, že na něj Češi delegovali svoje špatné svědomí, sám sebe tedy jako určitý symbol reflektuje, tohle máte na mysli?

Ano. A podívat se na něj lehkou hudební formou, trochu jako na úspěšný prvorepublikový film, to by měl být Velvet Havel. Takže se diváci můžou těšit nejen na herce Divadla Na zábradlí v nečekaných rolích, ale také na jejich pěvecké výkony, a hlavně na živou kapelu ve složení klavír, saxofon, bicí. Bude to zkrátka koncert.

Objeví se v inscenaci něco z Havlovy dramatiky, esejů, projevů?

Pracujeme i s tím, s jeho myšlenkovým vesmírem, dobré je také znát střípky z jeho života, s kterými si hrajeme.

Proč Velvet?

Libreto v podstatě sleduje především předrevoluční život Václava Havla, celá inscenace vrcholí sametovou revolucí. Co bylo dál, to už je naše současnost, to už visí na nás, je to naše východisko. A je sametové. Mluvili jsme o symbolu, a pokud ten symbol je hmotný, je z nějakého materiálu, je to samet.

A jak je to s tou pravdou a láskou?

Samozřejmě, že jednoho dne zvítězí.